

Doping som samhällsproblem

Avsnitt 5

Hur många procent av Sveriges befolkning tror du har provat Anabola Androgena Steroider (AAS)?

Gissa

Syfte:

Att resonera kring normer, moral och konsekvenser av doping utifrån lagstiftning, folkhälsa och kriminalitet.

Koppling till centralt innehåll:

- *Naturkunskap:* "Samband mellan individens hälsa, dagliga vanor och livsstilar i samhället, till exempel i fråga om träning, kost, droger och konsumtion samt påverkan på miljön". "Samband mellan individens hälsa, dagliga vanor och livsstilar i samhället".
- *Idrott & hälsa:* "Olika kroppsideals påverkan på människor, till exempel ätstörningar och dopning". "Etik och moral samt normer i samhället i relation till träning och idrottsutövande".
- *Biologi:* "Samband mellan levnadsförhållanden, hälsa och sjukdom. Etik i medicinska frågor."

Träning ska vara hälsosam och främjande för välmående

- Därför behöver hela samhället hjälpas åt för att motverka en trend där fokus på utseende och kropp kan bli en inkörsport till kriminalitet, hälsoproblem och dopingmissbruk.

Är doping ett folkhälsoproblem?

- Alla som utövar organiserad idrott i Sverige omfattas av WADA:s globala dopingregler.
- I Sverige finns även en särskild dopningslag som gäller alla personer som vistas i landet.
- Dopningslagen gäller endast anabola steroider, testosteron och tillväxthormon.
- Dessa typer av droger förekommer i huvudsak utanför den organiserade idrotten och missbruket är ett samhälls- och folkhälsoproblem.

Vad säger lagen om dopning?

- När vi pratar om doping finns det två regelverk att känna till:
  - Svensk lagstiftning
  - Idrottens globala regelverk
- Skillnaden på dessa två regelverk och vem/vem de berör ska vi gå in på nu.

Svensk lagstiftning

- I Sverige är det olagligt att använda, sälja, köpa, tillverka eller föra in dopingpreparat.
- Lagen gäller alla människor i Sverige och förbjuder:
  - **Anabola androgena steroider (AAS)** – konstgjorda hormoner som liknar testosteron och som påverkar muskeltillväxt.
  - **Testosteron** – ett manligt könshormon.
  - **Tillväxthormon** – som påverkar kroppens tillväxt.
- Bryter man mot lagen → böter eller fängelse

Svensk lagstiftning - Dopningslagen

- ”Lag (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel
- 1 § Denna lag gäller

a) Syntetiska anabola steroider
b) Testosteron och dess derivat
c) Tillväxthormon
d) Kemiska substanser som ökar produktion eller frisättning av
testosteron och dess derivat eller av tillväxthormon

- 2 § Medel som anges i 1 § får inte användas annat än för medicinskt eller vetenskapligt ändamål

1 införas till landet,
2 överlåtas,
3 framställas,
4 förvärvas i överlåtelsesyfte,
5 bjudas ut till försäljning,
6 innehas eller
7 brukas

Idrottens regelverk - Dopingreglerna

- Inom idrotten gäller det globala regelverket: **Världsantidopingkoden** med 8 internationella standarder som närmare beskriver arbetet.

- Listan över förbjudna substanser och metoder bestäms av WADA (World Anti-Doping Agency).

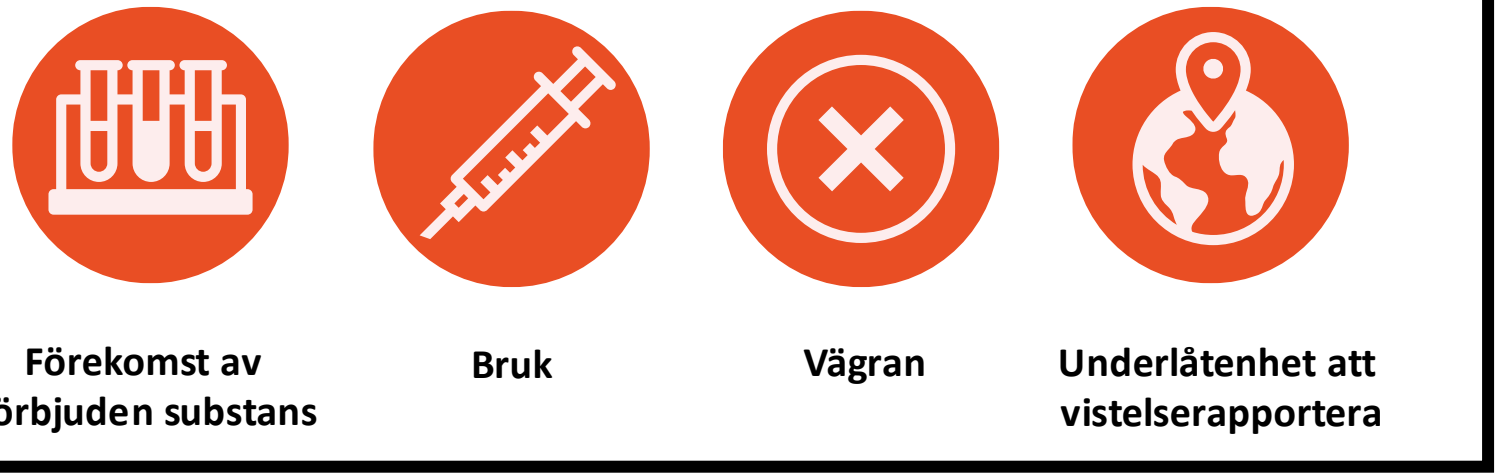
Syftet med Världsantidopingkoden

- Skydda idrottarnas hälsa och rättighet att delta i en idrott utan doping
- Ett harmoniserat regelverk globalt.
- Ett rättvist, effektivt och konsekvent antidopingarbete

Vilka dopingförseelser finns det?

Kan endast begås av idrottsutövare

Förekomst av förbjuden substans

Bruk

Vägran

Underlåtenhet att vistelserapportera

Manipulation

Innehav

Olovlig befattning

Tillhandahållande

Medhjälp

Förbjudet samarbete

Avskräcka från att rapportera

Doping ur ett samhällsperspektiv

- Doping uppmärksammades som samhällsproblem i slutet av 1980-talet.
- Preparat säljs idag brett via sociala medier och illegal marknad.
- Tullbeslag visar på en stor nationell marknad av dopingpreparat.

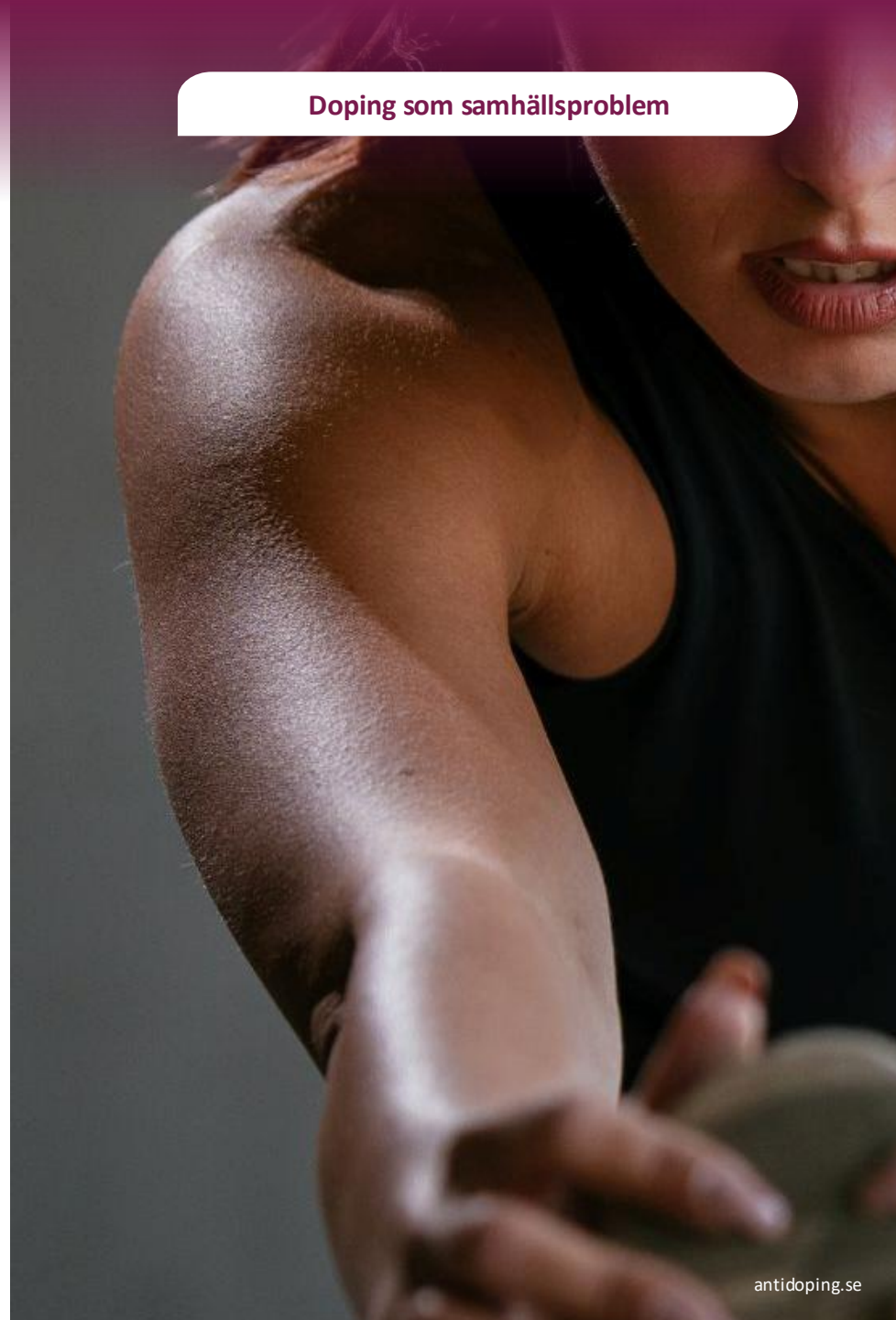

Kriminalitet

- Ökat användande av AAS bland kriminella individer.
  - > AAS ökar aggressivitet och mod och gör användarna mer våldsbenägna. Bland narkomaner förekommer AAS som en drog bland andra.
- Ökad kroppsfixering och växande fitnessmiljöer kan ge en ökad marknad för kriminella.
- Våldsbrott till följd av AAS.

Kostnader och konsekvenser

- Doping skadar inte bara individen, utan påverkar hela samhället ekonomiskt.
  - > Ökade kostnader för sjukvård och behandling.
  - > Psykisk ohälsa och socialt stöd kräver resurser.
  - > Doping kopplas till kriminalitet och andra droger.
  - > Förlorad arbetsförmåga → lägre skatteintäkter.

Vem har ansvar för att motverka doping? Individen, skolan, staten?

Diskutera två och två

Samhällstrend

- Det numerärt stora problemet finns inom gymträningsverksamhet
- Det finns en tydlig koppling till andra droger
- Lättare än någonsin att få tag i Anabola androgena steroider (AAS)

Ta din träning till nästa nivå med våra kvalitetsprodukter.

Köp anabola steroider på nätet

TILL BUTIKEN

FÅ 800KR GRATIS

50kr inom Sverige

Diskret och snabb leverans på 1-3 dagar

Vi postar varje dag

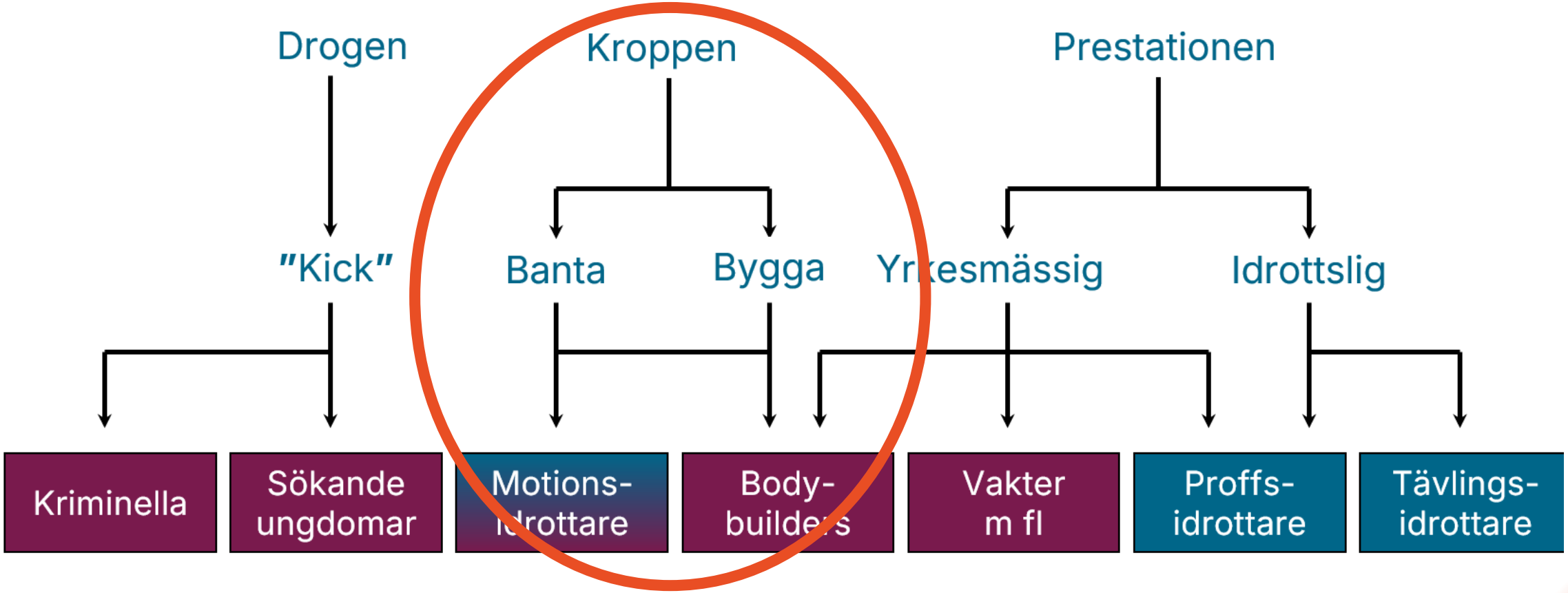
Beställningar innan 13:00 postas samma vardag.

Inget konto & inga uppgifter

100% diskret, Inga personuppgifter sparas eller kan läckas till 3:e part.

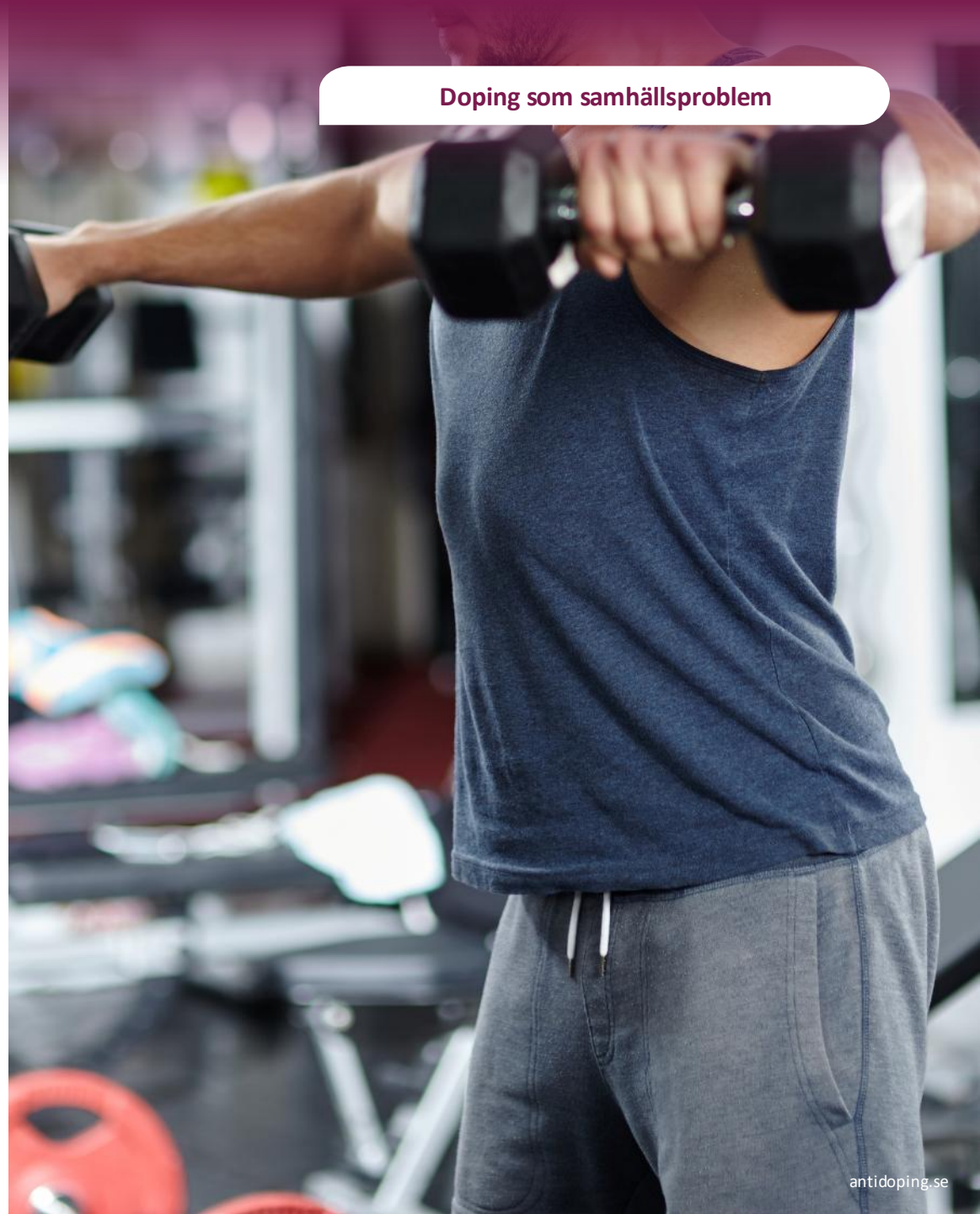
Hur betalar jag? Leverans Leveranstid Kvalitet

Doping i ett samhällsperspektiv

Doping inom samhället

- **Vad?**
  AAS, testosteron, tillväxthormon
- **Varför?**
  Bygga muskler – kroppsfixering
  Aggressivitet, mod, självkänsla
  Avtrubbas inför grovt våld
- **Vem?**
  Motionärer träning på gym
  Kroppsbyggare
  Kriminella och drogmissbrukare

Diskussionsfrågor

- Vem har ansvar för att motverka doping – individen, skolan, staten?
- Hur påverkar samhällets syn på kroppen viljan att dopa sig?
- Varför tror du att lagen mot dopning gäller alla människor, inte bara elitidrottare?
- På vilket sätt kan doping bidra till ökad kriminalitet i samhället?
- Vilka konsekvenser får doping för folkhälsan?

Uppgift

- **Gruppuppgift: Skapa en kampanj mot doping**
  - > Ni arbetar i grupper om 3-4 personer: Skapa en kampanj med syfte att informera om antidoping. Målgrupp: Högstadie- och gymnasieungdomar.
- **Kampanjen ska innehålla**
  1. Ett tydligt budskap – Vad vill ni säga? (t.ex. *”Dopning kan förstöra din idrottskarriär*.”)
  2. Ett tydligt innehåll – Vad vill ni övertyga/informera om? (Baserat på fakta)
  3. En tydlig målgrupp – Vilka riktar ni er till? (t.ex. unga gymbesökare, elitidrottare, föreningsaktiva, ungdomar på sociala medier)
  4. Val av kanal – Hur ska kampanjen nå fram? (t.ex. TikTok-film, affisch på skolan, reklamfilm, inlägg på Instagram/Facebook, poddavsnitt)

Uppgift - redovisning

- När kampanjen är klar presenterar ni inför klassen eller i smågrupper. Under redovisningen ska ni:

  - Visa upp materialet (t.ex. filmen, affischen eller inlägget).
  - Förklara vilket budskap ni valt och varför.
  - Källhänvisa.
  - Beskriva vem kampanjen riktar sig till och varför ni valde just den målgruppen.
  - Motivera valet av kanal.

Vad tar ni med er från temat om antidoping?

E-utbildning Ren vinnare

- **Genomför Ren vinnare renvinnare.se**
- En interaktiv e-utbildning som genomförs enskilt via mobiltelefon, platta eller dator.
- Tid: ca 1 timme

Sammanfattning

- Doping - förbjudet enligt svensk lag & idrottens regler.
- Hälsoeffekter och risker med Anabola Androgena Steroider:
  - Fysiskt: Ex. hjärtproblem, infertilitet, förmanligande effekter hos kvinnor.
  - Psykiskt: Ex. depression, ångest, humörsvängningar, beroende.
  - Socialt: Ex. isolering, konflikter, stigma.
- Motiv till doping:
  - Inom idrotten: öka prestation, vinna tävlingar, prispengar, sponsorer.
  - Utanför idrotten: förändra utseendet, bygga muskler, ökad status.

Sammanfattning forts

- Kroppsideal & sociala medier:
  - driver på dopinganvändning via orealistiska kroppsideal.
- Kosttillskott:
  - Rekommendation att vara försiktig med kosttillskott
  - Specifikt de som påstås ge snabb muskelökning, viktnedgång eller ge uppiggande effekt (tex PWO).
- Samhällsproblem:
  - Stora gruppen användare av AAS är gymtränande män 18 till 45 år.
  - Mindre del kopplat till kriminalitet, våldsbrott & narkotikamissbruk.
  - Kostnader för folkhälsan och risk för spridning till organiserad idrott.

Filmade föreläsningar och fördjupad kunskap hittar du på antidoping.se

ANTIDOPING SVERIGE

Håll dig uppdaterad
- sprid kunskap!

Fb.com/antidopingsverige

@antidopingsverige_

Antidopingnytt

info@antidoping.se

ANTIDOPING SVERIGE

En sista fråga?
Funderingar?

Tack för att ni lyssnade!

ANTIDOPING SVERIGE

Stort tack!

